

NOTA PREVIA

O seguinte documento foi elaborado seguindo o libro de estilo proposto pola AEMET (Axencia Estatal de Meteoroloxía) e está pensado para facilita-la comprensión do parte meteorolóxico, fixando unha serie de criterios que sexan de validez xeral. Algunhas das expresións e dos limiares propostos foron adaptadas á climatoloxía de Galicia, de xeito que poden resultar lixeiramente distintas ós aconselladas por AEMET

NUBES

A. Cantidade de nubes

Categorías:

- 1- **Despexado**: Menos do 10% do ceo cuberto de nubes.
- 2- **Pouco anubrado**: Entre o 10 e o 40% de nubes no ceo.
- 3- **Moi anubrado**: Entre o 40% e o 70% de nubes no ceo.
- 4- **Cubertos**: Máis do 70% do ceo con nubes

B. Tipo de nubes

- 1- Cando non se faga mención ó tipo de nubes, entenderase que son nubes baixas ou medias, que non permiten o paso do sol. Soamente se fará constar na predicción o feito de que as nubes sexan de tipo alto, que filtran a luz solar.
- 2- Soamente se citarán especificamente dous tipos de nubes moi comúns en Galicia:
 - 2.1– **Nubes de evolución diurna:** é a que aparece nas horas centrais do día, debida ó quecemento das masas de aire en contacto co chan, producido pola radiación solar.
 - 2.2– **Nubes de estancamento:** prodúcese pola interacción das masas de aire co relevo. Cando unha masa de aire húmido se ve forzada a ascender, a humidade condensará e formaranse as nubes.

C. Variabilidade temporal

- 1- **Sen cambios** na cantidade de nubes.
- 2- **Nubes en aumento progresivo:** Cando o predictor estime que a nubosidade vai pasar dunha categoría a outra (que pode se-la categoría seguinte ou non) na cantidade de nubes
- 3– **Ceos alternando nubes e claros:** Cando durante un período de tempo o estado do ceo varíe entre pouco anubrado e moi anubrado.
- 4– **Nubosidade variable:** Cando o tipo de nubosidade varíe durante un período dado dunha forma dubidosa, podendo pasar por momentos con ceos despexados ata momentos moi anubrados, sen poder precisar a duración nin o comezo destes períodos. Esta expresión procurarase evitar sempre que sexa posible pola súa imprecisión.

PRECIPITACIÓNS

A. Tipo de precipitación

- 1- **Orballo:** Precipitación líquida, feble e continuada.

2- **Chuvia:** Precipitación líquida en xeral. Estará acompañada por adxectivos que completen o significado, ben dando a intensidade ou a variabilidade espacial ou temporal, exemplo: chuvias febles, illadas e ocasionais.

3- **Chuvasco:** Precipitación de corta duración, normalmente moderada ou forte. O tamaño das gotas de auga é maior có de orballo. Poderán vir acompañadas de sarabia e frecuentemente aparato eléctrico, posto que estas precipitacións están producidas pola presenza de nubes convectivas.

4- **Sarabia:** Precipitación de anacos de xeo dun tamaño a partir dos 5 mm.

5- **Neve:** Precipitación de cristais de xeo.

B. Intensidade

1- **Feble:** Entre 0 e 2 mm/h.

2- **Moderada:** Entre 2 e 15 mm/h. A predición de superación de 15 mm/h daría lugar a unha alerta amarela de precipitación acumulada nunha hora.

3- **Forte:** Entre 15 e 30 mm/h. A predición de superación de 30mm/h daría lugar a unha alerta laranxa de precipitación acumulada nunha hora.

4- **Moi forte:** >30 mm/h. A predición de superación de 60 mm/h daría lugar a unha alerta vermella de precipitación acumulada nunha hora.

Esta clasificación será usada soamente no caso de chuvias ou chuvascos, posto que o orballo é, por propia definición, feble. A sarabia citarase xunto co tipo de precipitación. Así, por exemplo, dirase: 'Chuvascos fortes acompañados de sarabia'. Se o predictor estima que a sarabia vai ser moi importante poderá empregarse a expresión 'fortes sarabiadas'.

Para as precipitacións en forma de neve utilizarase a seguinte clasificación:

1- **Feble:** Folerpas pequenas e dispersas. O espesor da neve non aumentará nunha cantidade superior ós 0.5 cm/h.

2- **Moderadas:** Folerpas de maior tamaño. A cuberta de neve pode aumentar ata en 4 cm/h.

3- **Forte:** A visibilidade vese moi reducida e a cuberta de neve vai aumentando a un ritmo por riba dos 4 cm/h.

C. Variabilidade espacial

1– **Illadas ou dispersas:** Entre 10 e 30% do ámbito territorial afectado por la precipitación.

2– **Xeneralizadas:** Cando a porcentaxe do territorio afectado sexa superior ó 60%.

Entre estas dúas categorías a cobertura espacial da precipitación non se especificará.

D. Variabilidade temporal

1- **Ocasionais:** Cando a precipitación pronosticada ocupe unha duración inferior ó 30% do total do período de predición.

2- **Persistentes:** A precipitación ocupará máis do 60% do total do período de predición.

Entre estas dúas categorías a precipitación non se adxectivará.

Tamén poderán utilizarse os adxectivos:

-Frecuentes ou intermitentes: cando a precipitación se repita a miúdo.

Desta forma non terá o mesmo significado dicir: ‘Chuvascos illados e ocasionais’ que ‘Chuvascos xeneralizados e frecuentes’. A segunda frase será moi útil para caracterizar as situacións logo do paso de fronteas frías moi activas, mentres que o primeiro caracterizará mellor os períodos máis afastados do paso da fronte.

E. Termos de probabilidade

Estes termos usaranse frecuentemente coas precipitacións, para definir o grao de incerteza. É polo tanto importante que o significado sexa claro. Nas predicións para Galicia utilizarémo-los seguintes termos:

-Probabilidade baixa ou posibilidade: Cando a probabilidade de que se produza un tipo de precipitación sexa de entre o 10 e o 40%.

-Probabilidade alta: A probabilidade estará entre o 40 e o 70%.

Cando a probabilidade estimada sexa maior ó 70%, non se fará mención das probabilidades, exemplo: “para mañá agárdanse precipitacións, de carácter persistente e moderado, no litoral atlántico”.

TREBOADA

A. Intensidade

- 1- **Treboadas:** Serán aquelas que produzan lóstregos pouco frecuentes (menos de 10 en 10 minutos).
- 2- **Treboadas moderadas:** Serán aquelas que produzan máis de 10 lóstregos en 10 minutos, acompañados de sarabia, cun diámetro menor de 1 cm.
- 3- **Treboadas fortes:** Producen lóstregos practicamente continuos ou violentas turbonadas (refachos de máis de 60 km/h.), ou sarabia con diámetro de máis de 1 cm. Poden ocasionar trombas mariñas.

B. Variabilidade espacial

- 1- **Illadas ou dispersas:** Entre o 10 e o 30% do territorio afectado pola treboada.
- 2- **Xeneralizadas:** Cando a porcentaxe do territorio afectado sexa superior ó 60%. Entre estas dúas categorías non se especificará termo de variabilidade espacial.

C. Variabilidade temporal

Pola súa propia natureza, as treboadas serán normalmente ocasionais. Así pois soamente se usará o termo:

- **Frecuentes:** Cando se estime que o fenómeno se repita de forma significativa.

D. Probabilidade

Seguiremo-la mesma norma cá explicada para as precipitacións:

- 1- **Probabilidade baixa ou posibilidade:** Cando a probabilidade de treboada sexa de entre o 10 e o 40%.
- 2- **Probabilidade alta:** A probabilidade estará entre o 40 e o 70%.

Cando a probabilidade estimada sexa maior ó 70%, non se fará mención das probabilidades.

VISIBILIDADE

A. Intensidade

A predicción de visibilidade non se fará adxectivando esta, senón nomeando o tipo de meteoro.

1- **Calixe:** Trátase de suspensión de partículas secas na atmosfera, que aínda que sexan invisibles para o ollo humano representen un número suficientemente importante para darlle ó ceo unha aparencia opalescente. O termo de calixe usarase por tanto cando se prevean visibilidades reducidas con humidades inferiores ó 70%.

2- **Brétema:** Suspensión no aire de partículas higroscópicas húmidas. Usarase cando a visibilidade sexa reducida, pero superior a 1 km.

3- **Néboa ou Neboeiro:** A mesma definición que brétema, pero cunha visibilidade menor que 1 km. Usarase neboeiro para as néboas máis mestas (menos de 200 m. de visibilidade) que poidan chegar a mollar.

4- **Bancos de néboa:** néboas producidas por condicións locais en pequenas áreas.

B. Variabilidade espacial

1- **Illadas ou dispersas:** Entre o 10 e o 30% do territorio afectado pola visibilidade reducida.

2- **Xeneralizadas:** Cando a porcentaxe do territorio afectado sexa superior ó 60%. Entre estas dúas categorías non se especificará termo de variabilidade espacial.

C. Variabilidade temporal

Indicarase a evolución temporal.

1- **Espesándose:** Cando a previsión indique que a visibilidade irá diminuindo durante o período de predicción.

2- **Disipándose:** En caso contrario.

3- **Persistentes:** Cando non se agarden cambios significativos na visibilidade.

D. Probabilidade

Seguirémo-la mesma norma cá explicada para as precipitacións:

1- **Probabilidade baixa ou posibilidade:** Cando a probabilidade de que a visibilidade sexa reducida estea entre o 10 e o 40%.

2- **Probabilidade alta:** A probabilidade estará entre o 40 e o 70%.

Cando a probabilidade estimada sexa maior ó 70%, non se fará mención das probabilidades.

TEMPERATURA

- 1- **Sen cambios significativos:** aumentos / descenso menores ou iguais que 1º.
- 2- **Lixeiro aumento / lixeiro descenso:** aumentos / descenso maiores que 1º e menores ou iguais a 2º.
- 3- **Moderado aumento / moderado descenso:** aumentos / descenso maiores que 2 e menores ou iguais a 6 graos.
- 4- **Notable aumento / notable descenso:** aumentos / descenso maiores que 6 e menores ou iguais a 12 graos.
- 5- **Aumento extraordinario / descenso extraordinario:** aumentos / descenso maiores de 12 graos.

Xeada: cando a temperatura baixa dos 0º. Poden diferenciarse:

- 1- **Febles:** entre -3 e 0º.
- 2- **Moderadas:** menores que -3 e maiores ou iguais que -8.
- 3- **Fortes:** cando se acadan temperaturas menores a -8º.

VENTO

A. Dirección

A dirección que se expresa é a dirección de onde ven o vento, exemplo: vento do norte é un vento que ven do norte. Así contéplanse as seguintes dirección:

- 1- **Norte:** dirección entre 337.5 e 22.5 graos.
- 2- **Nordés:** dirección entre 22.5 e 67.5 graos.
- 3- **Leste:** dirección entre 67.5 e 112.5 graos.
- 4- **Sueste:** dirección entre 112.5 e 157.5 graos.
- 5- **Sur:** dirección entre 157.5 e 202.5 graos.
- 6- **Sudoeste:** dirección entre 202.5 e 247.5 graos.
- 7- **Oeste:** dirección entre 247.5 e 292.5 graos.
- 8- **Noroeste:** dirección entre 292.5 e 337.5 graos.

Fálase de **compoñente** cando pode oscilar ó redor da dirección da que se fala máis de 45°. Distínguense as seguintes compoñentes:

9- **Compoñente norte:** dirección entre 315 e 45 graos.

10- **Compoñente leste:** entre 45 e 135 graos.

11- **Compoñente sur:** entre 135 e 225 graos.

12- **Compoñente oeste:** entre 225 e 315 graos.

Dirección variable: cando a dirección oscila máis de 90 graos.

B. Velocidade

Ó falar de velocidade do vento, referímonos á velocidade media en 10 minutos. Falamos de **refacho** como desviación da velocidade do vento respecto do seu valor medio. En xeral, non se especificarán os refachos, agás que poidan supoñer un perigo para a poboación, exemplo: “ventos fortes con refachos moi fortes”.

Empréganse os seguintes termos, cando queremos adxectivar a velocidade:

1- **Vento en calma:** velocidade media menor ou igual a 5 km/h.

2- **Vento frouxo:** velocidade media entre 6 e 20 km/h.

3- **Vento moderado:** velocidade media entre 21 e 40 km/h.

4- **Vento forte:** velocidade media entre 41 e 70 km/h.

5- **Vento moi forte:** velocidade media entre 71 e 120 km/h.

6- Por riba dos 120 km/h os ventos serían **furacanados**.